

7. The Embassy of Japan in the Philippines. Japan-Bangsamoro Initiatives for Reconstruction and Development: J-BIRD. 2014. URL: https://www.ph.emb-japan.go.jp/pressandspeech/press/pressreleases/2014/65_attachment/J-BIRD_e.pdf

8. Tsunekawa K., Murotani R. Working for Human Security: JICA's Experiences. *Post-Conflict Development in East Asia*. Farnham. 2014. P. 175–193.

Броновицька Юлія

Національний університет «Острозька академія»

ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИЙ АЛЬЯНС США ТА ЯПОНІЇ В УМОВАХ НОВИХ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ

Анотація. Автор досліджує взаємодію США та Японії у сфері безпеки за час президентства Д. Трампа. Розглянуто стан, характер та основні суперечності в американсько-японському альянсі. Проаналізовано регіональні виклики безпеці Японії і місце США в обороні Японії. Зроблено висновок, що незважаючи на кризові явища у відносинах двох країн, вони зберігають міцні союзні відносини.

Ключові слова: американсько-японський альянс, Китай, Північна Корея, безпека, Азійсько-Тихоокеанський регіон.

Abstract. The author examines the interaction between the United States and Japan in the security sphere during the presidency of D. Trump. The state, nature and main contradictions in the U.S.-Japan alliance are examined. The regional challenges to Japan's security and the place of the U.S. in Japan's defense are analyzed. It is concluded that despite the crisis phenomena in the relations of the two countries, they maintain a strong alliance relationship.

Keywords: U.S.-Japan alliance, China, North Korea, security, Asia-Pacific region.

Японія і Сполучені Штати є державами, які помітно впливають на процеси, що розвиваються не лише в Азійському-Тихоокеанському регіоні, а й у всьому світі. Військово-політичний альянс двох країн є наріжним каменем підтримки стабільності в АТР, але нові виклики з боку Китаю, Північної Кореї та самого альянсу викликають питання щодо його майбутнього. Дослідження політики Д. Трампа в японському напрямку і визначення перспектив розвитку американсько-японських відносин у сфері безпеки є доцільним для прогнозування подальшого розвитку безпекового середовища навколо Японії.

Сформований після Другої світової війни американсько-японський союз безпеки залишається важливим для інтересів обох країн в АТР. Необхідно визнати, що альянс зі Сполученими Штатами досі має вирішальне значення для формування зовнішньої політики Японії та її відносин із країнами Східної Азії.

Обрання Д. Трампа президентом викликало побоювання, що розширення альянсу може сповільнитися. Ще під час своєї виборчої кампанії Д. Трамп поставив під сумнів цінність американських союзів і конкретно розкритикував Японію, заявивши, що вона не змогла компенсувати США захист, який їй надається. Вихід Д. Трампа з угоди про Транстихоокеанське партнерство (ТТП), раптова розрядка напруги з Північною Кореєю, а також

зауваження, зроблені неофіційно стосовно перспектив розробки Японією ядерної зброї, зародили в японських високопосадовців почуття невизначеності, викликавши занепокоєння щодо того, чи є США надійним партнером і чи не час Японії готуватися до життя без альянсу. Однак, незважаючи на різку критику і жорсткі заяви президента США щодо відносин з Японією у контексті альянсу, співробітництво двох країн продовжувало розширюватися і посилюватися.

Протягом останніх двох десятиліть войовнича риторика Північної Кореї та неодноразові випробування балістичних ракет і ядерної зброї посилювали почуття загрози в Японії. Китайські військові досягнення та дедалі сміливіша морська діяльність також збільшили занепокоєння щодо вразливості Японії, особливо з того часу, як напруженість щодо спірних островів Сенкаку / Діаою почала загострюватися у 2010 р.

Зусилля США по лінії дипломатичної взаємодії з Північною Кореєю з 2018 р. сприймалися Японією з деяким скептицизмом. Багато японців не були впевнені у тому, що Північна Корея відмовиться від своєї ядерної зброї або ракет, і побоювалися, що у разі поліпшення американо-північнокорейських відносин інтереси Токіо будуть відсунуті на задній план [1, 2].

Зростання напруженості між Японією та Китаєм має прямі наслідки для американсько-японського союзу. Хоча дві країни поділяють спільне сприйняття Китаю, мають подібні цілі та спільні підходи до вирішення регіональних проблем, та геополітичний контекст їх відносин з Китаєм різний, тому часом виникають прогалини у сприйнятті чи політиці. Японське сприйняття стало настільки негативним, що понад 80 % японської громадськості сприймало Китай як невідповідного партнера. Водночас понад 70 % з них все ж розглядали японсько-китайські відносини та їх подальший розвиток як важливі [2]. Громадська думка загалом підтримувала постійні зусилля прем'єр-міністра Японії Сіндзо Абе щодо поліпшення відносин країни з Китаєм. З іншого боку, погляди США на Китай різко погіршилися за час президенства Д. Трампа. Цю тенденцію найбільш чітко символізувала промова віце-президента США Майка Пенса в Інституті Гудзона у жовтні 2018 р., в якій він визначив суперництво США та Китаю не лише у військовому та економічному плані, але також і з погляду цінностей та ідеології. Він також підкреслив тверду рішучість адміністрації взяти верх у цій конкуренції [3].

Погіршення відносин Японії та Китаю може створити досить гостру ситуацію у регіоні, яка ризикує перерости у прямий конфлікт, який, у свою чергу, може потягнути за собою втручання США у контексті договору про безпеку між Японією та США.

Отже, за час президенства Д. Трампа можна було спостерігати ускладнення безпекової ситуації навколо Японії. Крім того, кризові явища були наявні і у самому американсько-японському альянсі. Дії та заяви президента США щодо відносин з Японією, а також щодо ситуацій з Північною Кореєю та Китаєм викликали занепокоєння японських високопосадовців щодо надійності

США як союзника. Однак, незважаючи на непередбачувані рішення Д. Трампа, США і далі продовжують бути головним захисником безпеки Японії, а остання – основним союзником США в АТР.

Джерела та література

1. Emma Chanlett-Avery, Mark E. Manyin, Brock R. Williams, Cathleen D. Cimino-Isaacs. U.S.-Japan Relations. Congressional Research Service (CRS), 2019. 3 p.
2. Shin Kawashima. Is Japan Anti-China? The Diplomat, 2019. URL: <https://thediplomat.com/2019/04/is-japan-anti-china/>
3. Vice President Mike Pence's Remarks on the Administration's Policy Towards China. Washington, D.C.: Hudson Institute. October 4, 2018. URL: <https://www.hudson.org/events/1610-vice-president-mike-pence-s-remarks-on-the-administration-s-policy-towards-china10201>

Запорожченко Марина, Асатуров Сергій
Національний університет біоресурсів та природокористування України

ТАЙВАНЬ – ЧАСТИНА КИТАЮ ЧИ КИТАЙ «ЧАСТИНКА» ТАЙВАНЮ?

Анотація. У тезах розкрито історичні передумови китайсько-тайванського конфлікту, які призвели до бажання Тайваню відокремитись. Проаналізовано позицію США в цій суперечці. З'ясовано роль країн ООН, які не визнають Тайвань як незалежну країну. Виокремлено сучасні відносини між Тайванем та КНР, виділено нинішні контакти між політиками обох країн. Тобто було сформовано положення, що війна за майбутню незалежність Тайваню неминуча.

Ключові слова: китайсько-тайванські відносини, КНР, Тайвань, США, ООН, незалежність, дипломатична ізоляція, визнання, війна, «одна країна – дві системи», прийняття договору.

Abstract. The theses reveal the historical background of the Sino-Taiwan conflict, which led to Taiwan's desire to secede. Analyzed the side of the United States in this dispute, their benefits are on both sides of the conflict. The role of the UN countries has been clarified, which is not recognized Taiwan as an independent country. Highlighted the current relations between Taiwan and the PRC, highlighted the current contacts between the politicians of both countries. The situation was formed, that without a war, independence of Taiwan may not be possible.

Keywords: Sino-Taiwanese relations, China, PRC, Taiwan, USA, UN, independence, diplomatic isolation, recognition, war, "one country - two systems", acceptance of the treaty.

Метою статті є аналіз китайсько-тайванського конфлікту з історичного минулого до сьогодення. Актуальність дослідження полягає в тому, що «священний» Статут ООН говорить про неприпустимість зазіхань на територіальну цілісність і політичну незалежність будь-якої держави. Чому тоді Тайвань дотепер перебуває в стані відірваності від континентальної частини Китаю? Хто кого представляє в ООН і хто, нарешті, в китайсько-тайванських відносинах головний?